



9 APRIL 2020

Nyhetsbrev från KAAK

Kunskapscentrum för allergi, astma och KOL

Uppdatera dig om covid-19

Under Coronasmittspridningens gång tillkommer det mer fakta efterhand och rekommendationer kan komma att ändras. **Vi rekommenderar att följa utvecklingen och ta del av fortlöpande information via:**

- **Folkhälsomyndigheten**
www.folkhalsomyndigheten.se
- **Krisinformation från svenska myndigheter**
www.krisinformation.se
- **1177 Vårdguidens Skåne sida**
www.1177.se/Skane
- **Vårdgivare Skåne för offentlig och privat vårdpersonal om vårdhygien**
Samlad information och rekommendationer om coronaviruset. I Skåne följs Folkhälsomyndighetens rekommendationer för handläggning av covid-19.
<https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/smittskydd/coronavirus-ncov/#166422>
- **Intranätet i Region Skåne**
<https://intra.skane.se/nyheter/senaste-nytt-om-covid-19-i-region-skane>
- **Till riskgrupper - Folkhälsomyndigheten**
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/skydda-dig-och-andra/information-till-riskgrupper/folkhalsomyndighetens>
- **På olika språk - Folkhälsomyndigheten**
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/skydda-dig-och-andra/information-pa-olika-sprak>

De rekommendationer som gäller för närvarande i Region Skåne är att **alla fysiska besök som inte är nödvändiga ska undvikas**. Mycket går att utföra via videosamtal och telefonrådgivning, så som symtomskattning, rådgivning och inhalationsteknik. Våra astma- och KOL-patienter är i stort behov av stöd och vi kan göra stor nytta även i telefonrådgivning. **Utför ej kontrollspirometrier samt hårdprioritera övriga diagnostiska spirometrier, som enbart ska utföras på personer helt fria från luftvägsinfektion.**

Spirometrier

Det är oförändrat **sedan tidigare, men viktigare än någonsin**. Vårdhygien i Region Skåne rekommenderar nu liksom tidigare att bakterie- och virusfilter används till spirometern då det alltid finns risk för smittspridning. Tänk på att alla spirometrar inte har detta filter även om

munstycket i sig är engångs. Det finns även munstycken som ser ut som små rullar med en genomskinlig plasthinna inuti. Detta är inte ett bakterie/virusfilter.

Åtgärd: Har vårdinstansen spirometriutrustning *utan filter*, ska annan möjlighet övervägas för att bedöma om obstruktion föreligger, med utrustning som har filter.

Förslag på apparatur där BVF – bakterie/virusfilter kan användas

- Elektronisk PEF-mätare t.ex. ASMA-1
- Manuell PEF-mätare t.ex. Mini Wright
- Screeningapparaten för KOL, FEV1/FEV6 (kallas även för COPD-6).

Nämnda hjälpmedel är inte regelrätt för bedömning av obstruktion. Det ger en möjlighet att bedöma patienterna och samtidigt minimera risken för smittspridning.

Ska patienten göra en PEF-mätning i hemmet behövs inte filter användas. PEF-mätare ska väljas/förskrivas och användas av en person.

PEF mätare som används till flera patienter ska ha det blå virus och bakteriefiltret.

⇒ **Till Kunskapsblad om mätning - COPD-6** (kaak.se)

Reversibilitetstest med spray och spacer

Reversibilitetstest - Pulverinhalatorer till flera patienter trots engångsmunstycken som sätts på inhalatorn ska **inte** användas. Använd patientens egen inhalator eller spray och spacer.

⇒ **Till Kunskapsblad om spirometriundersökning**

Akutbehandling på mottagning vid obstruktiva luftvägsbesvär

Enligt gällande riktlinjer från 2015 **bör spray och spacer användas vid akuta exacerbation**.

Står patienten redan på inhalationsbehandling används detta i första hand. Be patienterna ta med sina egna inhalatorer.

Använd annars spray och spacer som är godkända för att användas på vårdinrättning. Var god se den enskilda tillverkarens rekommendationer.

⇒ **Till Behandlingsstöd** (vardgivare.skane.se/vardriktlinjer)

⇒ sida 2 om rengöring





9 APRIL 2020

Nyhetsbrev från KAAK

Kunskapscentrum för allergi, astma och KOL

Vad gäller vid rengöring av spacer?

Spacer ska, mellan varje patient, rengöras i diskdesinfektor med genomspolning. Om detta inte går att genomföra blir spacer patientbunden. Vårdhygien anser inte att autoklavering på egen enhet eller kemisk desinfektion i bad är en tillräckligt validerade processer.

Nedanstående företag har uppmanats av KAAK att ta fram lättillgänglig information på deras respektive hemsida vad som gäller för just deras spacer. Se deras hemsidor pga att information kan komma att ändras.

Exempel på vanligt förekommande spacermodeller

Se även respektive hemsida

Några av spacrarna finns även på www.medicininstruktioner.se

Léspace och mask – ska enligt företaget autoklaveras om fler än en patient använder samma spacer. Om den inte kan autoklaveras på sterilcentral får den användas som patientbunden. <http://www.aiolos.se/>

Vortex gammal modell och ny – kan diskas i diskdesinfektor om fler än en patient använder den under förutsättning att *munstycket kasseras* efter varje användning. (Ny pat – Nytt munstycke).

Vortex mask/er - bör användas som patientbunden. www.mediplast.se

Optichamber Diamond - framtagen för hemmabruk/enpatientsbruk. Enligt uppgifter från företaget kan behållaren läggas i Väteperoxid om fler än en patient ska använda den. Då väteperoxid inte är upphandlat i Region Skåne blir spacer patientbunden.

Optichamber Diamond masker - kan ej rengöras i diskdesinfektor – därmed patientbunden <https://www.philips.se/healthcare/product/HC1077478/optichamber-diamond-valved-holding-chamber>

Aerochamber – företaget jobbar på att få fram tydlig info på deras hemsida. Går det inte att rengöra i diskdesinfektor blir det patientbundet. <https://www.chiesipharma.se/>

DispozABLE (engångsspacer) utan mask kan användas av samma patient i max 7 dagar. Passar till Ventoline. Det finns ingen backventil i spacer. www.birk-npc.com.

Rengöring av sprayer som används till spacer

Sprayinhalatorn delas i sina tre delar (korken inräknad). Delarna (läkemedelsbehållaren, plastbehållarhöljet och korken) torkas av ordentligt med ytdesinfektionsmedel med tensid efter varje användning.

Plastbehållarhöljet behövs inte läggas i blöt i väteperoxid då det viktigaste är noggrann rengöring och desinfektion med mekanisk bearbetning. Räcker således inte med bara att lägga i blöt.



Var beställer man material?

Olika enheter har olika rutiner och avtal när det gäller att beställa material. Vissa beställer tex spacers från Marknadsplatsen, apoteket eller det aktuella företaget. Ni bör följa det som gäller för er enhet.

Nytt för pollenallergiker i Skåne

1177 Vårdguiden Skåne har nu nytt material om pollenallergi i Skåne och så får du kontroll. Det är framtaget för att hjälpa allergikerna att må bättre samt att öka kunskapen vad allergi är och hur viktigt det är att behandla sig. Där finns filmer, pollendagbok mm.

⇒ [Till 1177.se](https://www.1177.se) **Pollenallergi i Skåne – så får du kontroll**

Allergisymtom eller covid.19

Många frågetecken i dessa tider är det covid-19 eller allergisymtom? Se Hur vet jag om mina symtom beror på pollenallergi eller covid-19?

⇒ [Till Folkhälsomyndigheten](https://www.folkhalsomyndigheten.se) – frågor och svar

Informationen är framtagen i samråd med **Vårdhygien Skåne och Sektion lungmedicin och allergologi, SUS.**

